

Djelatnost Javne ustanove Centar za socijalni rad Tuzla definisana je Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom ("Službene novine TK" broj: 12/2000 i 5/02) i Pravilima Centra. Osnivač Centra za socijalni rad je Općina Tuzla koja u potpunosti finansira njegovu djelatnost, odnosno poslove koje ova ustanova obavlja i to:

- rješava u prvom stepenu zahtjeve za ostvarivanje prava iz socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata, zaštite porodice sa djecom i drugih prava, u skladu sa zakonom;
- otkriva, prati i proučava probleme i pojave iz oblasti socijalne, dječije i porodične zaštite;
- neposredno pruža usluge i oblike socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom, otklanja posljedice stanja socijalnih potreba i problema koji su ustanovljeni kod korisnika;
- programira i planira ostvarivanje i razvoj socijalne zaštite na području općine;
- provodi aktivnosti koje se odnose na pružanje pomoći licima izloženim zlostavljanju i nasilju u porodici, u skladu sa zakonom;
- saraduje sa nadležnim institucijama na otkrivanju, identifikovanju i stručnom tretmanu ovisnika od alkohola i opojnih droga, u skladu sa zakonom;
- obavlja savjetodavni i savjetovanišni socijalni rad;
- obavlja poslove i ima ovlaštenja organa starateljstva utvrđene porodičnim zakonom, drugim zakonima i propisima;
- vodi propisanu evidenciju, prikuplja dokumentaciju o korisnicima socijalne zaštite, oblicima i uslugama socijalne zaštite, korisnicima civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom;
- stručno razvija i unapređuje mrežu socijalnih partnerskih ustanova (vladinih i nevladinih);
- razvija i unapređuje alternativne, institucionalne i vaninstitucionalne oblike socijalne zaštite, oblike samopomoći, susjedske pomoći i druge vidove aktivnog odnosa građana na prevenciji, sprečavanju i saniranju životnih poteškoća svojih sugrađana, a naročito lica izloženih zlostavljanju i nasilju u porodici, starih lica bez porodičnog staranja, materijalno neosiguranih i za rad nesposobnih lica, lica sa invaliditetom i lica ometenih u fizičkom ili psihičkom razvoju, odgojno zanemarene ili zapuštene djece ili djece bez roditeljskog staranja i lica sa društveno negativnim ponašanjem;
- inicira i podržava organizovanje raznih socijalnih, pedagoških, psiholoških, pravnih i drugih savjetovaništa;
- saraduje sa građanima, mjesnim zajednicama, pravnim licima, udruženjima građana, pravosudnim organima i drugim organima i institucijama koji mogu doprinijeti unapređivanju kvaliteta socijalnog rada i socijalne zaštite;
- poslove iz oblasti socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom za raseljena lica i izbjeglice koji su mu povjereni;

PROGRAMSKA PODRUČJA RADA

Zakonska prava u socijalnoj zaštiti

Zakonom o o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom ("Službene novine TK" broj: 12/2000 i 5/02) utvrđena su osnovna prava u socijalnoj zaštiti (stalna novčana pomoć, smještaj djece i odraslih lica u drugu porodicu, smještaj djece i odraslih lica u ustanove socijalne zaštite, invalidnine civilnih žrtava rata, naknade licima sa invaliditetom, naknade za tuđu pomoć i njegu, naknade plate ženama-porodiljama, pomoć nezaposlenim ženama porodiljama, jednokratne pomoći, uvećani dodatak na djecu, dodatak za djecu nezaposlenih roditelja, novčana pomoć za nezaposlene žene porodilje za prehranu djeteta, regulisanje starateljstva, i dr.)

Prioritetno, nevedena prava u socijalnoj zaštiti ostvaruju lica koja su nesposobna za rad, a koji su bez vlastitih prihoda, te lica koja su zbog svog fizičkog i zdravstvenog stanja zavisna od pomoći druge osobe, kao i ona lica koja se iz nekog specifičnog razloga nađu u stanju socijalne potrebe.

U tom smislu Centar vodi upravni postupak i rješava prema sada važećim propisima o pravima na:

1. stalnu novčanu pomoć,
2. smještaj djece i odraslih lica u drugu porodicu,
3. smještaj djece i odraslih lica u ustanovu socijalne zaštite,
4. invalidnine civilnih žrtava rata,
5. naknade licima sa invaliditetom,
6. naknade za tuđu pomoć i njegu,
7. naknade plate ženama-porodiljama,
8. pomoć nezaposlenim ženama porodiljama,
9. jednokratne pomoći,
10. uvećani dodatak na djecu,
11. dodatak za djecu nezaposlenih roditelja,
12. novčanu pomoć za nezaposlene žene porodilje za prehranu djeteta,
13. regulisanje starateljstva, i dr.

Od ukupno 8605 zaprimljenih predmeta u 2008. godini 4251 predmet odnosi se samo na rješavanje o pravima invalidnih lica na oštećenje organizma, tuđe njege i pomoći od strane drugog lica i ortopedskog dodatka po osnovu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom.

Poseban problem vezano za poslove koje po zakonu obavlja Centar jeste upravo pitanje vođenja upravnog postupka i donošenja prvostepenog rješenja u ostvarivanju prava iz socijalne zaštite, jer se po svom obimu i složenosti narušava sistem stručnog socijalnog rada.

Zbog takvog stanja Centar nije u mogućnosti da ostvaruje osnovnu funkciju socijalne zaštite, odnosno pružanje usluga stručnog rada putem preventivnog djelovanja kod porodica i pojedinaca.

Poređenja radi u ovoj ustanovi 1991.godine je radilo 36 radnika svih potrebnih profila zanimanja kada je bilo 110.000 stanovnika sa daleko manjim obimom i oblicima socijalne zaštite.

Danas Centar ima 23 zaposlenika dok je broj stanovnika 150.000 sa izuzetno izraženom socijalnom problematikom u svim njenim oblicima.

Centar je maksimalnim angažovanjem svih zaposlenika u 2008.godini pružao na vrijeme usluge građanima iz ove oblasti sa ciljem zadovoljavanja u cjelini ili djelimično njihovih potreba.

Napominjemo da je i pored prevelike opterećenosti u toku radnog vremena organizovano dežurstvo stručnih radnika u vremenu između dva radna dana, neradnim danima i praznicima u smislu pomoći uposlenicima MUP-a i organa pravosuđa u hitnim slučajevima, što se pokazalo opravdanim. Tokom 2008.godine stručni radnici su imali 42 intervencije, što je procentualno 10% više u odnosu na predhodnu godinu.

Usluge korisnicima socijalne zaštite obavljane su preko referenata, stručnih timova, odnosno komisija, zavisno od konkretnog problema i oblika socijalne zaštite.

Socijalno pravna zaštita djece bez roditeljskog staranja

i socijalno-pravna zaštita porodice

Zaštita djece bez roditeljskog staranja, djece iz porodica sa nesređenim odnosima i djece iz razvedenih brakova i vanbračnih zajednica je široka i osjetljiva oblast, jer je vezana za kompleksne lične i porodične odnose i emocionalne stavove osoba sa kojima se radi.

Rad stručnog tima i stručnih zaposlenika i prijedlozi koje daju odgovarajućim institucijama, od bitnog su značaja za dalji život i socijalno-psihološki status i razvoj djece, tako da su stručni zaposlenici najčešće bili prinuđeni da izvrše prethodnu kompletnu obradu svih lica u postupku, te da nakon toga predlože i provode adekvatne metode rada sa ovom djecom.

U oblasti zaštite djece bez roditeljskog staranja i socijalno-pravne zaštite porodice u 2008.godini izvršen je sljedeći obim poslova:

Red. broj	OBLIK SOCIJALNO-PRAVNE ZAŠTITE	Stanje na početku godine	Novo-evidentirani	Prestan. prava	Stanje na kraju godine
1.	Djeca smještena u domove i druge ustanove	40	4	7	37

2.	Porodični smještaj djece-smještene u hraniteljske porodice (nesrodničke)	20	3	4	19
3.	Djeca na porodičnom smještaju kod srodnika	39	3	6	36
4.	Odrasli na porodičnom smještaju	17	-	1	16
5.	Obrada usvojlaca za druge Centre	-	8	-	8
6.	Određivanje ličnog imena	-	1	-	1
7.	Maloljetnički brak	-	4	-	4
8.	Stavljanje pod starateljstvo	-	17	-	17
9.	Privremeni staralac i staralac za posebne slučajeve	-	85	-	85

Zbrinjavanje i zaštitu djece bez porodičnog staranja, Centar je provodio razvijanjem porodičnog smještaja u gradu, gdje je ostvarena saradnja sa jednim brojem hraniteljskih porodica, koje su spremne prihvatiti djecu i pomoći stručnim radnicima za adekvatno rješavanje ovih problema.

Rad sa odgojno-zapuštenom i delinkventnom djecom i omladinom

U oblasti zaštite i resocijalizacije maloljetnika uloga Centra ogleda se u stalnom i sistematskom praćenju i proučavanju prestupništva mladih sa relevantnim pokazateljima uzroka i posljedica, radi adekvatnog planiranja i donošenja mjera za sprečavanje ovih vidova ponašanja.

Praksa je pokazala da mjere zaštite maloljetnih počinitelja krivičnih djela, koje su prenesene iz bivšeg sistema ne daju adekvatne rezultate, te da je potrebno pristupiti neophodnoj reformi, kako bi se suzbila ova pojava i prevenirao nastanak iste.

U radu sa ovom kategorijom maloljetnika nailazili smo na poteškoće, zbog nedostatka odgovarajućeg kadra, nepostojanja strateškog plana i alternativnih mjera, kao i nedostatka odgovarajućih ustanova za smještaj djece kojoj mjere otvorene zaštite ne daju rezultate.

U Centru postoji Stručni tim koji se bavi maloljetničkom delinkvencijom. Stručni radnici učestvovali su u obradi maloljetnika sa socijalnog, psihološkog i pedagoškog aspekta, te kroz savjetovanje i psihoterapijski tretman pružali su pomoć maloljetnicima i njihovim roditeljima. U toku 2008. godine, u Centru je rađeno sa 106 maloljetnika koji su pokazivali neprilagođeno ponašanje, a od toga je bio 1 maloljetnik koji je krivično neodgovoran, a konstantno je vršio krivična djela. Evidentno je da je maloljetnička delinkvencija u porastu u odnosu na prethodnu godinu za 34%.

Problemi sa kojima smo se susretali u radu sa ovom kategorijom maloljetnika je i neblagovremenog prijavljivanja poremećaja u ponašanju djece od strane roditelja, neodazivanja na upućene pozive, te zanemarivanja roditeljske dužnosti kod određenog broja roditelja. Pored toga, problem je predstavljalo i nepostojanje ustanova u kojima bi se maloljetnicima pružila pomoć u resocijalizaciji, omogućio nastavak obrazovanja itd.

Pregled izrečenih sudskih mjera u 2008. godini:

- Odgojne preporuke..... 13 maloljetnika
- Pojačan nadzor roditelja..... 8 maloljetnika
- Pojačan nadzor organa socijalne skrbi..... 11 maloljetnika
- Obustava postupka..... 5
- Maloljetnički zatvor..... 0

Starateljstvo nad odraslim licima

Starateljstvo nad punoljetnim licima ostvarivalo se kroz oblike: zbrinjavanja, liječenja, osposobljavanja za samostalan život.

Želimo da istaknemo da su zadaci starateljstva veoma suptilni, a njihovo uspješno izvršenje ne može se zamisliti bez primjene stručnog socijalnog, pedagoškog i psihološkog rada, dok administrativno-upravne radnje predstavljaju zakonsko uobličene jednog složenog procesa.

U toku 2008. godine pod starateljstvo je stavljeno 17 lica tako da je ukupan broj lica pod starateljstvom 315, a od toga broja kod 45 lica dužnost staraoca vrši neposredno služba ovog Centra, odnosno za staraoca su im imenovani socijalni radnici ove ustanove.

SMJEŠTAJ U USTANOVE I ZAVODE

Red. br.	NAZIV USTANOVE-ZAVOD	U TOKU 2008.G.	UKUPNO SMJEŠT.
1.	Zavod Fojnica-Drim	-	17
2.	Zavod Bakovići	-	1
3.	Zavod Pazarić	-	7
4.	Zavod za slijepu djecu Sarajevo	-	2
5.	Udruženje za soc.integrac.osoba omet.u razv.Tuzla	-	7
6.	Dom za djecu bez roditeljskog staranja Tuzla	4	37
7.	Dom starih Travnik	-	3
8.	Dom starih Sarajevo	-	1
9.	Dom penzionera Tuzla	4	24
10.	Dječija sela Sarajevo i Turija	-	1
11.	Udruženje HO međunarodni forum solidarnosti- Prihvatni centar Duje	12	57
	UKUPNO:	20	157

U proteklom periodu najviše lica je smješteno u Udruženje HO međunarodni forum solidarnosti – Prihvatni centar Duje, za čiji smještaj je dobivena saglasnost od strane Ministarstva za rad i socijalnu politiku Tuzlanskog kantona, koje snosi troškove njihovog smještaja.

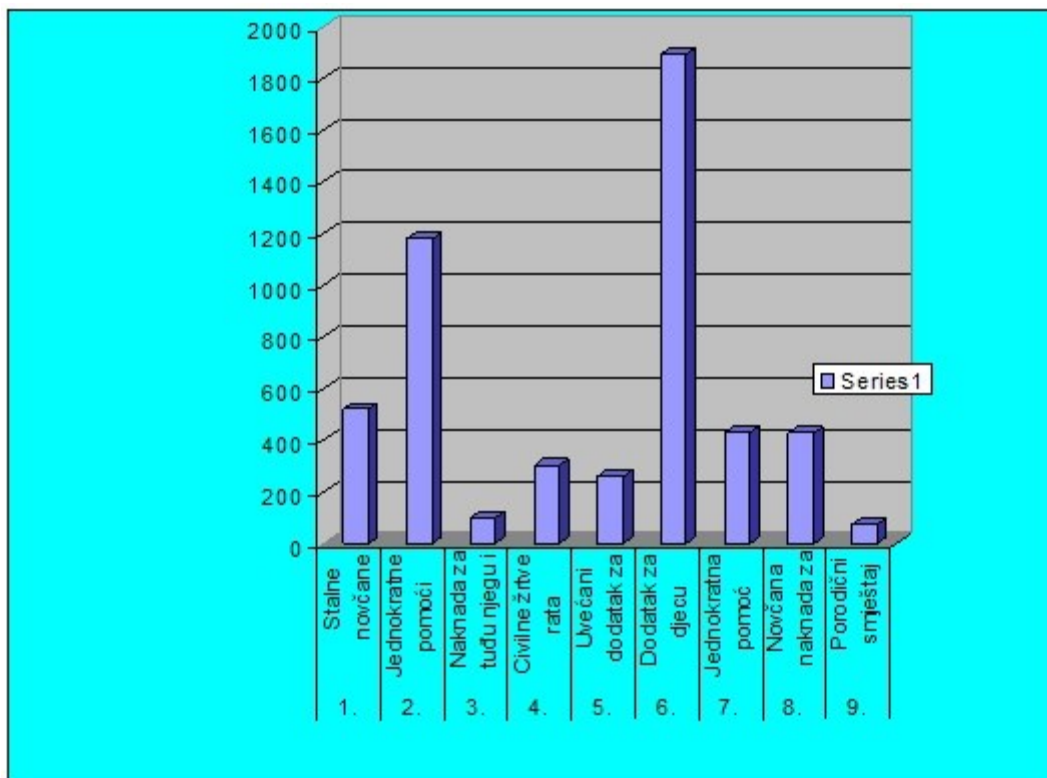
Materijalno neosigurana i za rad nesposobna lica

Ova lica su najbrojnija kategorija korisnika socijalne zaštite, jer su nesposobni za rad odnosno spriječeni u ostvarivanju prava na rad, nemaju sredstava za preživljavanje, lica su starija od 60 godina (žene) i 65 godina (muškarci), i žive u veoma teškim socijalno- materijalnim prilikama.

Prema zakonskim propisima, ova lica ukoliko ispunjavaju zakonom tražene uslove mogu ostvariti pravo na novčane pomoći. Osim toga za sve korisnike stalne novčane pomoći i njihove članove uže porodice putem ovog Centra obezbijedena je zdravstvena zaštita.

OBLCI MATERIJALNOG OBEZBJEĐENJA

1.	Stalne novčane pomoći	521
2.	Jednokratne pomoći	1177
3.	Naknada za tuđu njegu i pomoć	97
4.	Civilne žrtve rata	302
5.	Uvećani dodatak za djecu	259
6.	Dodatak za djecu nezaposlenih roditelja	1892
7.	Jednokratna pomoć nezaposlenim porodiljama	430
8.	Novčana naknada za prehranu djece	427
9.	Porodični smještaj odraslih i djece	71

Centar je vršio isplate jednokratnih pomoći, uvećanog dodatka za djecu, dječijeg dodatka za djecu nezaposlenih roditelja, novčanih naknada za prehranu djece i jednokratnih pomoći nezaposlenim porodiljama za 2008.godinu.

Troškove smještaja u ustanove socijalne zaštite, stalne novčane pomoći, porodičnog smještaja djece i odraslih, lične i porodične invalidnine, njege i pomoći od strane drugog lica i ortopedskog dodatka za civilne žrtve rata, novčane naknade za tuđu njegu i pomoć od strane drugog lica, isplaćivane su direktno iz Budžeta kantona putem trezora.

Zbog neplaniranog povećanja broja korisnika dječijeg dodatka za djecu nezaposlenih roditelja i nedostatka novčanih sredstava za isplatu istih, Ministarstvo za rad i socijalnu politiku Tuzlanskog kantona je na početku i na kraju 2008.godine naložilo da se provede postupak revizije rješenja za uspostavu prava na dječiji dodatak za djecu nezaposlenih roditelja, te je u dva navrata proveden postupak revizije oko 2000 korisnika dječijeg dodatka.

REFUNDACIJA TRUDNIČKOG ODSUSTVA, JEDNOKRATNA POMOĆ I POMOĆ U PREHRANI NEZAPOSLENIM MAJKAMA PORODILJAMA

U 2008. godini na poslovima refundacije trudničkog odsustva, jednokratnoj pomoći i pomoći u prehrani nezaposlenim majkama porodiljama urađeno je:

1. Primljeno i obrađeno 279 zahtjeva i doneseno isto toliko rješenja o sticanju prava na refundaciju trudničkog odsustva.
2. Primljeno i obrađeno 430 zahtjeva za jednokratnu pomoć nezaposlenim majkama porodiljama, 427 zahtjeva za pomoć u prehrani djeteta do 6 mjeseci starosti i donešeno isto toliko rješenja.

OSTALI STRUČNI POSLOVI U SOCIJALNOJ ZAŠTITI

U oblasti administrativno-tehničkih, pravnih, računovodstvenih i knjigovodstvenih poslova, uloženi su maksimum napora da se planirane radnje izvrše u predviđenom roku i tako stvore uslovi da Centar ispuni obaveze prema korisnicima usluga socijalne zaštite, odnosno da se izvrše zakonom predviđene obaveze Centra.

Konstatujemo da je i pored prisutnih problema i nedovoljnog broja zaposlenika u toku izvještajnog perioda realizovan značajan obim aktivnosti.

Uvidom u evidenciju o stanju predmeta, zaprimljeno je u 2008.godini 8605 predmeta. Od toga je riješeno 5005 predmeta, a ostali neriješeni predmeti odnose se na predmete u ostvarivanju prava invalidnih lica po osnovu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti,

zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Sl.novine Federacije“ broj:54/04) gdje je problem u nemogućnosti Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja da donese Nalaz, ocjenu i mišljenje bez kojeg ovaj Centar kao prvostepeni organ za rješavanje po zahtjevima stranaka nije mogao voditi postupak za priznavanje prava na ličnu invalidninu, dodatak za njegu i pomoć od strane drugog lica i ortopedski dodatak, i donositi rješenja za ista, a čiju isplatu vrši Federalno ministarstvo rada i socijalne politike.

Stručni radnici Centra su tokom 2008.godine svojim izlascima na teren intervenisali direktno u porodicama radi uvida u socijalno ekonomske prilike, revizije korisnika socijalne zaštite i sl.

U postupku obrade predmeta, pored stručnosti, ostvaren je zadovoljavajući stepen efikasnosti i ažurnosti, tako da je većina slučajeva riješena u predviđenom zakonskom roku.

Kod jednog broja neriješenih predmeta, razlozi su objektivne prirode: neodazivanje građana na pozive, nekompletiranost dokumentacije za sprovođenje postupka, čekanje na Nalaz, ocjenu i mišljenje Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja i dr.

Javna ustanova Centar za socijalni rad Tuzla je u junu mjesecu 2008.godine preselila u adaptirani prostor na adresi Kozaračka bb. čiju adaptaciju je finansirala Općina Tuzla kao osnivač. Samim preseljenjem i nabavkom tehničke opreme stvoreni su uslovi za kvalitetniji i efikasniji rad ove Ustanove.